

حضرت زینب(س)؛ «شریكة الحسین(ع)» و امینه امانت ولایت الهی

در برخی از روایات «شریكة الحسین(ع)» و «امینه الله» را از جمله القاب حضرت زینب(س) برشمردند؛ چراکه ایشان شریك و همتای امام حسین(ع) در تحمل مصائب و شداً است...

در برخی از روایات 171#&؛ شریكة الحسین(ع) و 171#&؛ امینه الله را از جمله القاب حضرت زینب(س) برشمردند؛ چراکه ایشان شریك و همتای امام حسین(ع) در تحمل مصائب و شداً است و رسالت ایشان پس از شهادت برادر، محافظت از ودیعه بزرگ خداوند، یعنی حضرت امام زین العابدین(ع) است.

حجت الاسلام و المسلمین محمدرضا مصطفی پور، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم، در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) اظهار کرد: حضرت زینب(س) شخصیت بارزی است که همه ما او را به عنوان يك انسان و در مرتبه بعد يك زن، از مقام والایی برخوردار می دانیم و این والامقامی از جهات مختلف است.

وی در بیان وجوه مختلف مقام والای حضرت زینب(س) افزود: یکی از ابعاد مقام والای حضرت زینب(س) به لحاظ نسب است. ایشان با خاندان عصمت و طهارت(ع) مرتبط است؛ جد بزرگوارشان پیامبر گرامی اسلام(ص)، مادر ایشان حضرت زهرا(س)، پدرشان حضرت علی(ع) و برادرانشان حسنین(ع) هستند که همگی از هر نوع خطا و لغزش مصون و معصومند.

این محقق و پژوهشگر با بیان این که زادن چنین دختری در چنین خاندانی خود مایه فضیلت، عزت و عظمت است، خاطرنشان کرد: با بررسی نام و القاب آن حضرت(س) می توان گوشه ای از عظمت آن بزرگوار را دریافت. مشهور است که نام زینب(س) را به این دلیل برای ایشان برگزیده اند که او زینت پدر بوده است. يك دختر از جهات مختلف و از جمله طهارت، عفت و پاکی می تواند برای پدر زینت باشد و بالعکس، گاه می تواند باعث عار و ننگ او باشد.

وی با تأکید بر توجه کردن به القاب بزرگان برای پی بردن به گوشه ای از مقامات ایشان تصریح کرد: حضرت زینب(س) به لحاظ رفتاری و گفتاری شباهت های فراوانی با پیغمبر(ص) و مخصوصاً با خود علی بن ابیطالب(ع) داشته است. از نظر صبر، مظلومیت، پایداری و مقاومت، علم و عقل و معرفت و دیگر جهاتی که برای يك انسان کامل قابل تصور است. گفته شده که احتمالاً کنیه 171#&؛ ام کلثوم» آن حضرت(س) به سبب شباهت ایشان با خاله بزرگوارشان بوده است.

صدیقه؛ از القاب آن حضرت(س)

شاگرد آیت الله العظمی جواد آملی با اشاره به لقب 171#&؛ صدیقه» حضرت زینب(س) گفت: از ایشان با لقب صدیقه یاد کرده اند؛ صدیق یا صدیقه به انسانی گفته می شود که تمام وجودش صدق و راستی(در گفتار و کردار) است و از چنین انسانی جز راستگویی و راست کرداری مشهود نیست. حضرت زینب(س) این ویژگی را در تمام ابعاد زندگی خود داشته و از همین روی، در همه شداً و سختی ها با صداقت ایستادگی و مقاومت می کنند تا نهضت ابی عبدالله(ع) را به مقصد برسانند.

حجت الاسلام مصطفی پور:

171#&؛ زاهده» یکی از القاب حضرت زینب(س) است و تمام تعلق ایشان خداوند سبحان بوده و در نتیجه همین صفت و خلق است که چهار فرزند خود را در روز عاشوا به میدان نبرد می فرستد تا در رکاب امام حسین(ع) به شهادت برسند عصمت صغری

وی افزود: یکی دیگر از القاب آن حضرت(س) 171#&؛ عصمت صغری» است؛ البته آن حضرت معصوم بدان معنا که ائمه(ع) بوده اند، نبوده است؛ با این اوصاف باز هم این لقب نشان می دهد که آن حضرت در تمام دوران عمرش از خطا و لغزش مصون بوده است. دیگر لقب آن حضرت 171#&؛ ولیة الله» است و گفته اند که ایشان ولایت بزرگ خداوند را داشته است؛ زیرا ایشان انسان کاملی بود که به مقام قرب الهی نائل شده و واقعاً متخلق به اوصاف خداوند بود و ما این ولایت و مقام کمال را - که در پرتو عبادت و اطاعت الهی کسب کرده بودند - در تمام مراحل زندگی ایشان شاهد هستیم.

این محقق و پژوهشگر بیان کرد: مشهودترین جلوه مقام ولایت حضرت زینب(س) آن است که ایشان در شدیدترین حالات نیز آن عبادت و پیوند خود با خداوند را هیچگاه رها نکرده و حتی در شب یازدهم محرم، با دیدن آن همه مصائب، نماز شب خود را ترك نمی کنند؛ گرچه آن نماز شب را با وجود خستگی شدید و تحمل مصائب سخت نشسته می خوانند و این امر حاکی از همان مقام

ولایت است.

راضیه

وی با اشاره به لقب «راضیه» حضرت زینب(س) اظهار کرد: آن حضرت راضی به قضا و قدر خداوند است و از همین روی «راضیه» اش خوانده‌اند. ایشان قانونمندی نظام الهی را به معنای واقعی کلمه می‌پذیرد و اعتراضی در برابر این موضوع ندارد. حضرت زینب(س) در برخورد با ابن‌زیاد در کوفه است و در پاسخ به این پرسش او که «راضیه» وضعیت کار خداوند را نسبت به برادرت چگونه یافتی؟ پاسخ می‌دهند که «راضیه» ما رأیت الا جمیلاً؛ جز زیبایی چیزی ندیدم».

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم در تشریح این مطلب اضافه کرد: چون خداوند جمال مطلق است طبیعتاً جز جمیل از او صادر نمی‌شود و ایشان در این ماجرا تأکید می‌کنند که کار خدا زیباست، اما شما بنی‌امیه هستید که مرتکب بزرگترین جنایت شدید و فرزند رسول خدا(ص) را به شهادت رساندید؛ وگرنه تا آنجا که به قضا و قدر خداوند مربوط می‌شود زیباست. این مطلب حاکی از آن است که ایشان به مقام رضا، از مقامات عالی‌ه اهل معرفت رسیده و به قضا و قدر الهی رضایت داده است.

امینه الله

وی «راضیه» را از دیگر القاب حضرت زینب(س) برشمرد و اظهار کرد: از آن حضرت به عنوان امانتدار خداوند یاد کرده‌اند. حسین بن علی(ع) ودایع و امانت‌های خود را به آن حضرت(س) سپرده که از جمله آنها حضرت زین العابدین(ع) است که پس از آن فاجعه غمبار کربلا، زینب(س) است که باید او را حفظ کند. از همین روی، در مجلس عیدالله، زمانی که او تصمیم به کشتن امام سجاد(ع) می‌گیرد، خود را بر روی برادرزاده‌اش می‌اندازد و امام(ع) را از آن خطر حفظ می‌کند.

این محقق و پژوهشگر در تشریح این مطلب افزود: عیدالله این ماجرا را به تسبب ربط داده و می‌گوید که ببینید نسب و پیوند عاطفی چه می‌کند!! اما او نمی‌داند که رسالت حضرت زینب(س) حفظ این ودیعه بزرگ خداوند است. خود امام زین العابدین(ع) از ایشان با عنوان «راضیه» یاد می‌کنند؛ یعنی انسانی که عالم به تمام حقایق است، بدون آن که کسی جز خدای سبحان این حقایق را به او آموخته باشد.

عالمه غیرمعلمه

وی این صفت را مصداق بارز قرآنی «اتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ» (بقره/282) دانست و تأکید کرد: حضرت زینب(س) «راضیه» عالمه غیرمعلمه بوده است، چراکه از تقوای بسیار بالایی برخوردار بوده که زمینه این تقوا باعث شده تا خداوند حقایقی را به او تعلیم دهد؛ فلذا معروف است که آن حضرت(س) معلم و مفسر قرآن بوده و کلاس آموزش و تفسیر قرآن برای زنان کوفه دایر کرده بود و همگان او را به عنوان حافظ و مفسر قرآن می‌شناختند.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم:

«راضیه» یا امانت‌دار خداوند از جمله القاب حضرت زینب(س) است. حضرت حسین بن علی(ع) ودایع و امانت‌های خود از جمله حضرت زین العابدین(ع) را به آن حضرت(س) سپرده که اوست که پس از آن فاجعه غمبار کربلا، باید او را حفظ کند فهمه غیرمفهمه

حجت‌الاسلام مصطفی‌پور ادامه داد: از همین روی وقتی ما سخنرانی‌های حضرت زینب کبری(س) را در بازار کوفه و در مجلس یزید مشاهده می‌کنیم، درمی‌یابیم که سراسر این سخنرانی‌ها مشحون از آیات قرآن است. از دیگر القاب آن حضرت «راضیه» فهمه غیرمفهمه است؛ یعنی ایشان انسانی بود که از فهم بسیار بالایی برخوردار بوده است. ایشان مورد علاقه پیامبر اکرم(ص) و نور چشم امام علی(ع) بوده است و گاهی نیز از آن حضرت با عنوان نائب حضرت زهرا(س) یاد می‌کنند.

شریکه الحسین(ع)

این محقق و پژوهشگر خاطرنشان کرد: در کنار این‌ها ایشان همتای حضرت امام حسن(ع) بوده و در برخی از روایات از ایشان با عنوان «راضیه» نام برده‌اند. با این توصیفات اگر ما بخواهیم در بیانی منطقی این مطلب را بیان کنیم چنین می‌شود که: امام حسین(ع) شریک قرآن و حضرت زینب(ع)، شریک امام حسین(ع) است و شریک امام حسین(ع) شریک قرآن می‌شود و بالاخره زینب شریک و همتای امام حسین(ع) است. گرچه امام حسین(ع) به شهادت رسیدند و حضرت زینب(س) زنده ماندند، اما در تحمل مصائب شباهت‌های فراوانی بین آن دو وجود دارد.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم «زاهده» را یکی از القاب حضرت برشمرد و ادامه داد: ایشان تعلقی به دنیا نداشت و تمام تعلقش خداوند سبحان بود و تنها او را می‌دید. در نتیجه همین صفت و خلق است که چهار فرزند خود را در روز عاشوا به میدان نبرد می‌فرستد تا در رکاب امام حسین(ع) به شهادت برسند. ایشان از فضل بسیار بالایی برخوردار بوده و یکی از ویژگی‌های بسیار مهم آن حضرت(س) آن است که همه او را «عقیله بنی‌هاشم» یعنی خردمند خاندان بنی‌هاشم نامیده‌اند.

عقیله بنی‌هاشم

وی بیان کرد: عنوان عقیله بنی‌هاشم حاکی از آن است که آن حضرت(س) به لحاظ کمال عقلانی از مقام بسیار بالایی در خاندان بنی‌هاشم برخوردار بوده که او را به عاقله و عقیله بنی‌هاشم ملقب کرده بودند. اگر ما عقل را به آن معنایی بگیریم که امام صادق(ع) فرمودند: «العقل ما عبد به الرحمن و اکتسب به الجنان؛ عقل آن چیزی است که به واسطه آن خدا بندگی می‌شود و بهشت به دست می‌آید»، حضرت زینب(س) از این جهت از خردورزی بالایی برخوردار بوده که جز وصال خدا و سعادت ابدی به چیز دیگری نمی‌اندیشیده است.

«زینب؛ بطة کربلا»

این محقق و پژوهشگر اضافه کرد: ایشان اهل عمل و عبادت و از کمال بسیار بالایی برخوردار بود و «محدث» یعنی عالم به حدیث الهی بود. «مظلومه» نیز یکی از القاب آن حضرت(س) است. ایشان کسی بود که آشکارا و بلیغ سخن می‌گفت. بسیار شجاع و قهرمان و از همه کمالات متعالی برخوردار بود و در وصف آن بزرگوار همان بس که عایشه بنت‌الشاطی، آن زن سنی‌مذهب عنوان کتاب خود را «زینب؛ بطة کربلا»(قهرمان کربلا) گذاشته است؛ ایشان زنی بود که به واسطه شجاعت بسیار بالای خود به مقام قهرمانی رسیده بود.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم در پایان سخنان خود تأکید کرد: ما باید مقام ایشان را چنان‌که شایسته است، برای ایشان لحاظ کنیم، چراکه می‌خواهیم از ایشان الگو بگیریم تا در چارچوب این الگوگیری، زندگی خود را سامان دهیم و زنان عالم نیز می‌توانند جنبه زنانگی ایشان را برای خودشان ملاک قرار دهند و زندگی خود را به لحاظ عفت و کمال و علم و عقل به اوج برسانند.